

*Vid tentamen måste varje student legitimera sig (fotolegitimation).
Om så inte sker kommer skrivningen inte att rättas.*

**TENTAMEN A/INTERNATIONELL MAKROEKONOMI, 7,5 POÄNG, 16 AUGUSTI
2016**

Skrivtid: 3 timmar

Hjälpmedel: Miniräknare. Programmerbar miniräknare ska vara tömd.

ANVISNINGAR

Ange skrivningsnummer, ej namn eller personnummer, på samtliga inlämnade ark.

Skrivningen innehåller 5 frågor. Kontrollera att samtliga frågor finns med.

Frågorna besvaras i anslutning till respektive fråga. Om utrymmet ej räcker till används baksidan av samma ark. Ytterligare extra ark finns i slutet av skrivningen. Om frågorna besvaras på dessa ark, kom ihåg att göra hänvisning till detta under respektive fråga. Kontrollera att alla inlämnade ark är hophäftade.

Observera att svar ska motiveras och att grafiska framställningar alltid ska åtföljas av förklarande text.

Endast direkt läsliga svar beaktas.

Skrivningen ger maximalt 36 poäng. För betyget Godkänd på skrivningen krävs minst 18 poäng. För betyget Väl godkänd på skrivningen krävs minst 27 poäng.

Misstänker du fel i någon tentamensfråga, v.v. kontakta skrivningsvakterna för vidare kontakt med ansvarig lärare, "från skrivstart och 60 minuter framåt".

LYCKA TILL!

Notera att de svar som ges under frågorna inte är fullständiga svar utan ska ses som ledtrådar och sidhänvisningar till kurslitteraturen. För full poäng krävs mer utförliga svar med beräkningar, illustrationer och motiveringar.

Fråga 1

I landet Bydala bestäms BNP på kort sikt av jämvikten i den enkla keynesianska modellen (45-graderdiagrammet). I Bydala är $C_0=200$, $Tr=100$, $MPC=0,85$, $t=0,30$, $I=200$, $G=300$, $X=100$, $IM_0=80$ och $MPM=0,08$ (beteckningar enligt kursboken). Samtliga frågor avser vad som händer på kort sikt.

- Skriv ned och förklara villkoret för jämvikt i modellen. Använd sedan jämviktsvillkoret för att räkna ut Bydalas jämvikts-BNP. Visa alla beräkningar. [3 p]
- Förklara förloppet i den kedjereaktion av händelser som kallas multiplikatoreffekten. Förklara sedan hur och varför multiplikatorns storlek påverkas i följande tre fall: i) MPC minskar, ii) t minskar och iii) MPM minskar. Förklara slutligen hur multiplikatorns storlek påverkar $AD(Y)$ -kurvans lutning. Inga beräkningar krävs, men ditt svar ska innehålla en tydlig förklaring av den ekonomiska intuitionen. [3,5 p]
- Vad blir jämvikts-BNP om regeringen i Bydala halverar den offentliga konsumtionen (G) och använder de frigjorda resurserna för att öka transfereringarna (Tr)? Ökar eller minskar BNP jämfört med uppgift a? Visa alla beräkningar samt motivera dina svar genom att förklara den ekonomiska intuitionen. [2,5 p]

Svar:

- Villkoret är att $Y=AD(Y)$; dvs. att aggregerad efterfrågan bestämmer produktionen/BNP. Jämvikts-BNP är 1659,8*
- Se F&J s 278-282.*
- Jämvikts-BNP minskar till 1613,4 eftersom konsumenterna väljer att spara en del av transfereringsökningen. Se F&J kapitel 15.*

Fråga 2

IS-LM modellen kan användas för att analysera effekterna av ekonomisk politik på kort sikt i en sluten ekonomi.

- a) Rita upp jämvikten i den enkla keynesianska modellen (45-gradersdiagrammet). Visa och förklara hur IS-kurvan kan härledas utifrån detta diagram. Förklara varför IS-kurvan har negativ lutning. [2,5 p]
- b) Rita upp jämvikten mellan utbud och efterfrågan på penningmarknaden. Visa och förklara hur LM-kurvan kan härledas utifrån detta diagram. Förklara varför LM-kurvan har positiv lutning. [2,5 p]
- c) Rita upp jämvikten i IS-LM modellen. Visa och förklara sedan hur en minskning av den offentliga konsumtionen (dvs. en kontraktiv finanspolitik) påverkar jämvikten i modellen. [3 p]

Svar:

- a) *Se F&J s 299-300.*
- b) *Se F&J s 300-302.*
- c) *Se F&J s 302-303.*

Fråga 3

Landet Ypsilon är en liten öppen ekonomi med fast växelkurs vars industri är beroende av en importerad råvara. Landet befinner sig initialt i en fullständig jämvikt i MAS-SAS-AD(P) modellen. Plötsligt stiger världsmarknadspriset på råvaran kraftigt.

- a) Analysera effekten av råvaruprisuppgången på landets BNP, sysselsättning, arbetslöshet och prisnivå på kort och medelfristig sikt om Ypsilons regering använder aktiv stabiliseringspolitik med syftet att BNP alltid ska vara lika med potentiell BNP. Ditt svar ska innehålla en illustration i MAS-SAS-AD(P) diagrammet, en förklaring av vilken typ av stabiliseringspolitik som landet bör använda sig av samt en tydlig förklaring av vad som händer och varför på kort och medelfristig sikt. [3 p]
- b) Finns det någon motsättning mellan BNP-stabilisering och prisstabilisering om stabiliseringspolitik genomförs i enlighet med ditt svar i uppgift a? Motivera ditt svar genom att förklara den ekonomiska intuitionen. [2 p]
- c) Relatera dina slutsatser i uppgift a) och b) till den ekonomiska politik som fördes i Sverige under 1970-talet. [2 p]

Svar:

- a) *Se F&J s 335-336.*
- b) *Se F&J s 335-336.*
- c) *Se F&J s 440-441.*

Fråga 4

Följande frågor handlar om olika aspekter på penningpolitik.

- a) En viktig faktor för en centralbank är hur allmänheten bildar sina förväntningar om den framtida inflationen. Ett vanligt antagande om hur inflationsförväntningar bildas är hypotesen om rationella förväntningar. Förklara innebörden i denna hypotes och om den innebär att allmänheten alltid har rätt i sina prognoser om den framtida inflationen. Förklara sedan hur inflationen och arbetslösheten kan förväntas utvecklas i ett land som beslutar sig för att sänka sitt inflationsmål vid rationella inflationsförväntningar. Påverkas ditt svar av om allmänheten betraktar utfästelsen om det nya inflationsmålet som trovärdig eller inte trovärdig? Motivera ditt svar och illustrera i en figur med Phillipskurvor. [5 p]
- b) Den svenska Riksbanken använder ett antal metoder för att styra marknadsräntorna. Förklara vad som menas med följande två begrepp: i) Repa och ii) Riksbankens in- och utlåningsräntor (golv- och takräntorna i räntekorridoren). Förklara även hur golv- och takräntorna påverkar dagslåneräntan. [3 p]

Svar:

- a) *Se F&J s 352-356.*
- b) *Se F&J s 395-396.*

Fråga 5

I valet mellan olika typer av växelkursregimer diskuteras ibland det så kallade makroekonomiska trilemmat som visar vilka val ett land kan göra mellan de tre målen (i) fast växelkurs, (ii) fri internationell kapitalrörlighet och (iii) inhemsk penningpolitisk frihet. Förklara vilka kombinationer av dessa tre mål som är möjliga att uppnå och vilka som inte är möjliga att uppnå. Motivera ditt svar utifrån de ekonomiska teorier som vi har diskuterat under kursen. Relatera sedan var och en av de kombinationer av mål som du har identifierat som möjliga till en specifik tidsperiod i den svenska ekonomiska historien. [4 p]

Svar:

Se F&J s 417.